

Kokousaika: 13.6.2024 klo 18.30
Kokouspaikka: Kunnanvirasto Perttulantie 20 Ypäjä

Käsiteltävät asiat:

Nro (§)	Asia	Sivu	Liite
KV 22 §	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	39	
KV 23 §	Pöytäkirjan tarkastus ja nähtävänäpito sekä ääntenlaskijat	40	
KV 24 §	Käsittelyjärjestys	41	
KV 25 §	Ypäjän kunnan tilinpäätös vuodelta 2023	42	7, 8
KV 26 §	Vuoden 2023 tilintarkastuskertomuksen käsittely	44	9
KV 27 §	Vuoden 2023 arviointikertomuksen käsittely.....	45	10
KV 28 §	Muut esille tulevat asiat.....	46	
KV 29 §	Ilmoitusasiat	47	

JARI HEPOMAA
Jari Hepomaa
Kunnanvaltuuston puheenjohtaja

Kokousaika: 13.6.2024 klo 18.30 – 19.18
Kokouspaikka: Kunnanvirasto Perttulantie 20 Ypäjä

Läsnäolo:

Kunnanvaltuuston jäsenet

- 1 Alanko Matti
- 2 Hepomaa Jari
- 3 Hirvonen Elina
- 4 Hollo Markus
- 5 Ilvesmäki Mervi
- 6 Jaakkola Sampsa
- 7 Jokio Mirja
- 8 Käpylä Taneli
- 9 Laine Hanna
- 10 Leppälahti Markku
- 11 Levomäki Heikki
- 12 Mäenpää Ville
- 13 Niemi Eetu
- 14 Paloposki Jouni
- 15 Pyykkö Erkki
- 16 Ruusiala Maarit
- 17 Rämö Jari
- 18 Saarikoski Virve
- 19 Saastamoinen Markku
- 20 Syrjälä Matti
- 21 Vähänen Jari

Varajäsenet

- 1 Heikkilä Markku
- 2 Davidsson Voitto

- 1 Lähde Jouni
- 2 Moilanen Heidi
- 3 Nieminen Veikko

- 1 Myllymäki Miia
- 2 Leppänen Keijo
- 3 Laaksonen Niina
- 4 Lehtonen Eeva
- 5 Ylösmäki Mirva
- 6 Kärkäinen Isto
- 7 Väisänen Ari
- 8 Heikkilä Joni

- 1 Heikkilä Piia
- 2 Vastamäki Piia
- 3 Kantonen-Heikkilä Heli
- 4 Timonen Jannika
- 5 Kallio Pauliina
- 6 Kähkönen Kalle
- 7 Hakamäki Jonna

- 1 Oja Vesa

Muut

Kunnanhallituksen jäsenet

- Eeva Lehtonen
 Piia Heikkilä

Viranhaltijat

- Tatu Ujula

Kunnanjohtaja

Nuorisovaltuuston edustaja

- Jessi Niemi

- Pirjo-Maarit Hellman

- Jouko Käkönen

- Sini Lilja

Talous- ja hallintopäällikkö, pöytäkirjanpitäjä

Tekninen johtaja

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Vakuudeksi

Jari Hepomaa
Puheenjohtaja

Pirjo-Maarit Hellman
Pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Eetu Niemi
Pöytäkirjan tarkastaja

Erkki Pyykkö
Pöytäkirjan tarkastaja

**Pöytäkirjan
nähtävänäpito**

Päätöksen mukaan § 23

Tuomas Rautio
Ilmoitustaulunhoitaja

KV 22 § Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Selostus: Kuntalain 108 § määrittää yksiselitteisesti, että kunnan ilmoitukset saatetaan tiedoksi julkaisemalla ne yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu, sekä tarpeen vaatiessa muulla kunnan päättämällä tavalla.

Kuntalain 94 §:n mukaan valtuuston kutsuu koolle puheenjohtaja. Kutsussa on ilmoitettava käsiteltävät asiat sekä kokousaika ja -paikka. Kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä (4) päivää ennen kokousta sähköisesti. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava yleisessä tietoverkossa.

Ypäjän kunnan hallintosäännön 84 §:n mukaan valtuusto kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Hallintosäännön 85 §:n mukaan valtuuston esityslista julkaistaan kunnan verkkosivuilla.

Kunnanhallituksen päätöksen 8.8.2017 116 §:n mukaan kunnanhallituksen ja valtuuston kokouskutsujen lähetykseen esityslistoineen käytetään jatkossa vain ypaja.fi-osoitteita, ellei erityisistä syistä muuta johdu. Kunnanhallituksen ja valtuuston kokouskutsut esityslistoineen julkaistaan ensisijaisesti kunnan verkkosivuilla ja toissijaisesti kunnanviraston ilmoitustaululla.

Lisäksi valtuuston kokouksista on tiedotettu julkaisemalla lyhennetty kokouskutsu sanomalehti-ilmoituksella.

Kuntalain 103 §:n mukaan valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Hallintosäännön 88 §:n mukaan kunnanhallituksen puheenjohtajan ja kunnanjohtajan on oltava läsnä valtuuston kokouksessa, mutta heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsitelyä. Lisäksi kunnanhallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus (muut kuin valtuutetut). Mainituilla on oikeus ottaa osaa keskusteluun, muttei päätösten tekoon, jolleivät ole valtuutettuja.

Hallintosäännön 89 §:n mukaan läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä. Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen. Valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty kunnanvaltuuston varsinaisille jäsenille ja läsnäololuettelossa mainituille muille sähköisesti 7.6.2024. Kokouksesta on tiedotettu kunnan internetsivuilla, kunnan julkisten kuulutusten ilmoitustaululla sekä Forssan Lehdessä julkaistulla ilmoituksella 7.6.2024.

Käsittelystä:

Päätös: Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

KV 23 §

Pöytäkirjan tarkastus ja nähtävänäpito sekä ääntenlaskijat

Selostus:

Kuntalain 140 §:n mukaan toimielimen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Päätöksen katsotaan tulleen yleisesti tietoon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän ja kunnallisvalitus 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Ypäjän kunnan hallintosäännön 103 §:n mukaan valtuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksessa laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

Ypäjän kunnan hallintosäännön 104 §:n mukaan valtuuston pöytäkirja siihen liittyvine valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kunnan verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä säädetään.

Ypäjän kunnanhallituksen päätöksen 8.8.2017 121 §:n mukaan kunnanhallituksen ja valtuuston kokouspöytäkirjat tarkastetaan ja allekirjoitetaan kolmen päivän kuluessa kokouksesta. Lisäksi pöytäkirjantarkastajat voivat ilmoittaa myös sähköisesti pöytäkirjan hyväksymisestä, jolloin pöytäkirja varmennetaan heidän allekirjoituksillaan myöhemmin, mutta viipymättä.

Samana päätöksen mukaan valtuuston kokouspöytäkirjat pidetään ensisijaisesti yleisesti nähtävillä kuntalain 140 §:n mukaisesti kunnan internetsivuilla viimeistään kokouksen jälkeisenä torstaina klo 09.00 alkaen. Pyhäpäivinä/vast. nähtävänäpito alkaa seuraavana arkipäivänä. Toissijaisesti kokouspöytäkirjat pidetään nähtävillä kunnanviraston palvelupisteellä viimeistään kokouksen jälkeisenä torstaina klo 09.00–13.00. Pyhäpäivinä/vast. nähtävänäpito alkaa seuraavana arkipäivänä.

Valtuusto päättää

1. valita keskuudestaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa, jotka toimivat samalla ääntenlaskijoina.
2. että kokouksen pöytäkirja tarkastetaan MA 17.6.2024 klo 09.00–15.00 virastotalolla. Tarkastettu pöytäkirja pidetään sähköisesti nähtävänä 19.6.2024 klo 09.00 alkaen kunnan yleisillä internetsivuilla ja kunnanviraston palvelupisteellä klo 09.00–13.00. Pöytäkirjan katsotaan tulleen yleisesti tietoon 27.6.2024.

Käsittelystä:

Päätös:

1. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Eetu Niemi ja Erkki Pyykkö.
2. Päätösehdotus hyväksyttiin.

KV 24 § Käsittelyjärjestys

Selostus: Kuntalain 93 §:n mukaan kunnanhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat. Saman lain 95 §:n mukaan valtuusto voi käsitellä vain näin valmistellun ja kokouskutsussa mainitun asian.

Jos asia on luonteeltaan kuitenkin kiireellinen, eikä siitä näin ollen ole mainintaa kokouskutsussa, valtuusto voi yksinkertaisella enemmistöllä päättää ottaa sen käsiteltäväkseen. Tuolloinkin asian tulee olla vähintään käsitelty kunnanhallituksessa. Jos asiaa ei ole lainkaan valmisteltu, päätös asian ottamisesta käsiteltäväksi on tehtävä valtuustossa yksimielisesti.

Ypäjän kunnan hallintosäännön 94 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei valtuusto toisin päätä.

Käsittelystä:

Päätös: Käsittelyjärjestys hyväksyttiin.

KV 25 § Ypäjän kunnan tilinpäätös vuodelta 2023

Aiempi käsittely: KH 26.3.2024 § 50

Selostus: *"Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä.*

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olenaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin tasessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Ypäjän kunnan vuoden 2023 tilinpäätös on esityslistan liitteenä 5 (vuoden 2023 tilinpäätökseen vielä mahdollisesti tulevat täydennystiedot esitetään kunnanhallituksen kokouksessa, jolloin lopullinen tilinpäätös voidaan allekirjoittaa).

Selvitys talousarvion määrärahaylityksistä on esityslistan liitteenä 6.

Tilinpäätös vuodelta 2023 osoittaa 1 004 239,73 euron ylijäämää. Vuoden 2023 talousarviossa ennakoitiin 574 600 euron ylijäämää (muutosbudjetin jälkeen 509 900 euron ylijäämää).

Vuosikate oli 1 582 037,06 euroa, joka on 293 925,66 euroa edellisvuotta pienempi. Toimintatuotot ylittivät budjetin 3 324,76 euroa ja toimintakulut alittuivat muutosbudjetoidusta 110 767,60 euroa.

Kokonaisverotulot laskivat edellisvuodesta 4 195 361,02 euroa, talousarvioon verrattuna verotulot ylittyivät 324 026,45 euroa, josta kiinteistöveron osuus oli 27 347,92 euroa, yhteisövero laski arvioidusta 36 547,17 euroa; kunnan tuloveron tuotto nousi arvioidusta 333 225,70 euroa.

Valtionosuudet laskivat 3 929 981 euroa vuodesta 2022, tuotto oli arvioitua 22 277,00 euroa suurempi.

Lainakanta asukasta kohden on 612 euroa (laskua edellisvuodesta 2 euroa).

Päätösehdotus:
Kunnanhallitus päättää

- 1. allekirjoittaa tilinpäätöksen vuodelta 2023 ja jättää sen tilintarkastajalle tarkastettavaksi*
- 2. saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan arvioinnin jälkeen valtuuston käsiteltäväksi sekä esittää tuloksen käsittelystä, että tehtyä poistoeroa tuloutetaan suunnitelman mukaan 12 686,98 euroa ja tilikauden ylijäämä 1 004 239,73 euroa kirjataan taseen omaan pääomaan yli-/alijäämätilille.*
- 3. antaa selvityksen määrärahaylityksistä tiedoksi valtuustolle.*
- 4. Kunnanhallitus päättää oikeuttaa talous- ja hallintopäällikön tekemään tarvittaessa tilinpäätökseen tilintarkastuksessa mahdollisesti esille tulevia teknislousteisia lisäyksiä ja korjauksia ennen valtuuston käsittelyä.*

Päätös:
Päätösehdotus hyväksyttiin.”

Liitteet 7-8

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

KV 26 § Vuoden 2023 tilintarkastuskertomuksen käsittely

Aiempi käsittely: TARLA 28.5.2024 § 6

Selostus: *"Tilintarkastaja on suorittanut kunnan tilintarkastuksen vuodelta 2023. Tilintarkastaja selostaa tarkastuslautakunnalle tilintarkastuksessa esiin tulleita asioita ja huomioita sekä laatimansa tilintarkastuskertomuksen perusteita. Tilintarkastuskertomus (liite 1) ei sisällä muistutuksia. Tilintarkastuskertomuksessa esitetään tilinpäätöksen hyväksymistä sekä vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille.*

Päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta päättää Kuntalain 121 ja 125 §:n perusteella saattaa tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2023 valtuuston käsittelyyn ja esittää tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilintarkastuskertomuksessa esitetyllä tavalla.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin."

Liite 9

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

KV 27 § Vuoden 2023 arviointikertomuksen käsittely

Aiempi käsittely: TARLA 4.6.2024 § 5

Selostus: *"Tarkastuslautakunnan tehtävänä on Kuntalain 121 §:n arvioida ovatko valtuuston toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.*

Päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta laatii arviointikertomuksen vuodelta 2023 ja päättää antaa sen valtuustolle liitteen 1 mukaisena.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin."

Liite 10

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

KV 28 §

Muut esille tulevat asiat

ei muita asioita

KV 29 §   **Ilmoitusasiat**

Selostus: -   kunnanviraston kesäsulku 1. – 26.7.2024

Käsittelystä:

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Muutoksenhakukiellot

Kieltojen perusteet	<p>Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.</p> <p>Pykälät: 22 – 24, 28 - 29</p> <hr/> <p>Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pykälät:</p> <hr/> <p>Hallintolainkäyttölaki 5 § 1 mom. / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pykälät ja valituskieltojen perusteet:</p> <hr/>
----------------------------	--

Oikaisuvaatimusohjeet

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen/hankinto-oikaisuun.</p> <p>Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus/hankinto-oikaisu tehdään, osoite ja postiosoite:</p> <p>Ypäjän kunta Kunnanhallitus Perttulantie 20 32100 Ypäjä puhelin: https://www.ypaja.fi/yhteystiedot/ sähköposti: kunta@ypaja.fi</p> <p>Oikaisuvaatimuspykälät:</p> <hr/> <p>Hankinto-oikaisu-pykälät:</p> <hr/> <p>Oikaisuvaatimus/hankinto-oikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.</p> <p>Oikaisuvaatimus on toimitettava Jokioisten kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.</p> <p><i>Asianosaisen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.</p> <p><i>Kunnan jäsenen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon 7. päivänä siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi kunnan kotisivuille.</p> <p>Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimus-</p>
---	--

Oikaisuvaatimuksen sisältö	<p>ajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.</p> <p>Oikaisuvaatimuksesta/hankintaoikaisusta on käytävä ilmi vaatimus perustei- neen ja se on tekijän allekirjoitettava.</p>
-----------------------------------	---

Valitusosoitus

Valitusviranomaisen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.</p> <p>Valitusviranomaisen, yhteystiedot: Hämeenlinnan hallinto-oikeus Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna Käyntiosoite: Hämeenlinnan oikeustalo, Arvi Kariston katu 5, 13100 Hämeenlinna Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao(at)oikeus.fi Puhelinnumero: 029 56 42210 (asiakaspalvelu), tietoliikennekatkon sattuessa 050 407 3429 (lisämaksuton) Faksinumero: 029 56 42269 Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/</p> <p>Kunnallisvalitus, pykälät: 25 - 27 Valitusaika <u>30</u> päivää</p> <hr/> <p>Hallintovalitus, pykälät: Valitusaika _____ päivää</p> <hr/> <p>Muu _____ valitusviranomaisen, _____ osoite ja _____ postiosoite Valitusaika _____ päivää</p> <hr/> <p>Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.</p>
-------------------------------------	---

Valituskirjelmä	<p>Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusvi- ranomaiselle, on ilmoitettava:</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaa- ditaan tehtäväksi; sekä - perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjel- mä.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
------------------------	---

	Asiamiehen on tarvittaessa liitettävä valtakirja (HLL 21 §).
Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.</p> <p>Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan kuluessa.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite, postinumero Pykälät:</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava ⁽¹⁾: nimi, osoite, postinumero Pykälät:</p>
Oikeudenkäyntimaksu	<p>Valituksen käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä, jos asianosainen on laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on asian vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen. https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455</p>
Valitus markkinaoikeudelle	<p>Oikeudenkäyntimaksu on 2 120 euroa.</p> <p>Jos markkinaoikeudessa käsiteltävässä julkisia hankintoja koskevassa asiassa hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 240 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 350 euroa.</p> <p>Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 530 euroa.</p> <p>Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalveluiden alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) soveltamisalaan kuuluvassa muutoksenhakuasiassa peritään markkinaoikeudessa 2 §:ssä säädetyn maksun sijasta 500 euroa, jos muutoksenhakuasia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiasta ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sille.</p>
Lisätietoja	<p>Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjan-otteeseen.</p>

¹⁾Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.